

ปุ๋ยหมักชีวภาพ คือ ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผ่านกระบวนการหมักกับน้ำสกัดชีวภาพ ช่วยในการ ปรับปรุงดิน ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดินให้เป็นอาหารแก่พืช

๑. มวลสัตว์แห่งละเอียดย ๓ ส่วน

๒. แกลบดำ ๑ ส่วน

๓. อินทรียัตถุอื่น ๆ ที่หาได้ง่าย เช่น แกลบ ชานอ้อย ชี้อยู่ เปลือกถั่วลิสง เปลือกถั่วเขียว พุยมะพร้าว กากปาล์ม เปลือกมัน เป็นต้น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ๓ ส่วน

๔. รำละเอียดยด ๑ ส่วน

๕. นำสีกัดชีวภาพ หรือใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์ (หัวเชื้อจุลินทรีย์ทำเอง หรือ สารเร่ง พด. หรือ EM) ๑ ส่วน

๖. กากน้ำตาล ๑ ส่วน

๗. น้ำ ๑๐๐ ส่วน

๘. บัณฑิตน้ำ

หมายเหตุ : อัตราส่วนของวัสดุที่ใช้ปรับตามความเหมาะสม นอกจากรำละเอียด จะต้องให้มีไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ หรือ ๑๐% เพราะรำละเอียดเป็นอาหารที่จำเป็นของจุลินทรีย์

ขั้นตอนวิธีทำ

๑. นำวัสดุต่าง ๆ มากองซ้อนกันเป็นชั้น ๆ แล้วคลุกเคล้าจนเข้ากันดี
๒. เอาส่วนผสมของน้ำสกัดชีวภาพกับน้ำตาลและน้ำคนจนละลายเข้ากันดี ใส่บัวรด บนกongวัสดุปุ๋ยหมัก คลุกให้เข้ากันจนทั่วให้ความชื้นพอหมาดๆ อย่าให้แห้งหรือชื้น เกินไป (ประมาณ ๓๐-๔๐ %) หรือลองเอามือขย่ำบีบดู ถ้าส่วนผสมเป็นก้อนไม่แตก ออกจากกันและมีรูสึกขึ้นๆ ไม่แฉะแสดงว่าใช้ได้ ถ้าแตกออกจากกัน ยังใช้ไม่ได้ต้องรด น้ำเพิ่ม
๓. หมักกองปุ๋ยหมักไว้ ๗ วัน ก็นำไปใช้ได้
๔. วิธีหมัก ทำได้ ๒ วิธี คือ

๔.๑ เกี่ยกองปุ๋ยหมักบนพื้นซีเมนต์หนาประมาณ ๑-๒ คืบ คลุมด้วยกระสอบ ป่านทิ้งไว้ ๔-๕ วัน ตรวจสอบความร้อนในวันที่ ๒-๓ ถ้าร้อนมากอาจจะต้องเอากระสอบที่คลุมออก แล้วกลับ กองปุ๋ยเพื่อระบายความร้อน หลังจากนั้นกองปุ๋ยจะค่อย ๆ เย็นลงนำลงบรรจุกระสอบเก็บไว้ใช้ต่อไป

๔.๒ บรรจุปุ๋ยหมักที่เข้ากันดีแล้วลงในกระสอบปุ๋ย ไม่ต้องมัดปากถุง ตั้งทิ้งไว้ บนท่อนไม้ หรือไม้กระดานที่สามารถถ่ายเทอากาศได้พื้นถุงได้ ทิ้งไว้ ๕-๗ วัน จะได้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่ ประกอบด้วย จุลินทรีย์และสารอินทรีย์ต่าง ๆ เช่นเดียวกับน้ำสกัดชีวภาพในรูปแห้ง ปุ๋ยหมักชีวภาพ ที่ดี จะมีกลิ่นหอม มีใยสีขาวของเชื้อราเกาะกันเป็นก้อนในระหว่างการหมัก ถ้าไม่เกิดความร้อนเลย แสดงว่า การหมักไม่ได้ผล อุณหภูมิในระหว่างการหมักที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง ๔๐ - ๕๐ องศาเซลเซียส ถ้าให้ ความชื้นสูงเกินไป จะเกิดความร้อนสูงเกินไป ฉะนั้นความชื้นที่ให้อย่างพอดี ประมาณ ๓๐% ปุ๋ยหมัก ชีวภาพเมื่อแห้งดีแล้ว สามารถเก็บไว้ได้นานหลายเดือน เก็บไว้ในที่แห้งในร่ม

วิธีการใช้

๑. ผสมปุ๋ยหมักชีวภาพกับดินในแปลงปลูกผักทุกชนิดในอัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อพื้นที่ ๑ ตารางเมตร
 ๒. พืชผักอายุเกิน ๒ เดือน เช่น กะหล่ำปลี ถั่วฝักยาว แตง และฟักทอง ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพคลุกกับดินรองกันหลุม ก่อนปลูกผักประมาณ ๑ กำมือ
 ๓. ไม้ผลควรรองกันหลุมด้วยเศษหญ้าใบไม้แห้ง ฟางและปุ๋ยหมักชีวภาพ ๑-๒ กิโลกรัม สำหรับไม้ผลที่ปลูกแล้วใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ แนวทรงพุ่ม ๒ กก.ต่อ ๑ ตารางเมตร แล้วคลุมด้วยหญ้าแห้งหรือใบไม้แห้งหรือฟาง
- ควรใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ
- เดือนละ ๑ ครั้งๆ ละ ๑ กำมือ